

Megillas Esther, part 4: A Scattered People

1. Esther 3:5-6, 8-10

(ה) וירא המן כי אין מרדכי כרע ומשתחוה לו וימלא המן חמה: (ו) ויבז בעיניו לשלח יד במרדכי לבדו כי הגידו לו את עם מרדכי ויבקש המן להשמיד את כל היהודים אשר בכל מלכות אחשורוש עם מרדכי... (ח) ויאמר המן למלך אחשורוש ישנו עם אחד מפר ומפרד בין העמים בכל מדינות מלכותך ודתיהם שנות מכל עם ואת דתי המלך אינם עשים ולמלך אין שנה להנחתם: (ט) אם על המלך טוב יכתב לאדם ועשרת אלפים כפר כסף אשקול על ידי עשי המלאכה להביא אל גנזי המלך: (י) ויסר המלך את טבעתו מעל ידו ויתנה להמן בן המדת האגגי צרר היהודים.

(5) And when Haman saw that Mordechai would neither kneel nor prostrate himself before him, Haman became full of wrath. (6) But it seemed contemptible to him to lay hands on Mordechai alone, for they had told him Mordechai's nationality, and Haman sought to destroy all the Jews who were throughout Achashverosh's entire kingdom, Mordechai's people... (8) And Haman said to King Achashverosh, "There is a certain people scattered and separate among the peoples throughout all the provinces of your kingdom, and their laws differ from [those of] every people, and they do not keep **the king's** laws; it is [therefore] of no use for the king to let them be. (9) If it pleases **the king**, let it be written to destroy them, and I will weigh out ten thousand silver talents into the hands of those who perform the work, to bring [it] into **the king's** treasuries." (10) And **the king** took his ring off his hand and gave it to Haman the son of Hammedatha the Agagite, the adversary of the Jews.

2. Talmud, Megillah 13b

"ישנו עם אחד", אמר רבא: ליכא דידע לישנא בישא בהמן. אמר ליה: תא ניכלינהו. אמר ליה: מסתפינא מאלקניהו דלא ליעביד בי דעבד בקמאי. אמר ליה: ["ישנו"] — ישנו מן המצות...

Haman said to Achashverosh: "There is [yeshno] one..." (Esther 3:8). Rava said: There was none who knew how to slander like Haman. He said to [Achashverosh]: Let us destroy them. [Achashverosh] said to him: I am afraid of their G-d, lest He do to me as He did to those [who stood against them] before me. [Haman] said to him: They have been asleep [yashnu] with respect to the mitzvot [and, therefore there is no reason to fear]...

שמא תאמר, קרחה אני עושה במלכותך — מפוזרין הם בין העמים. שמא תאמר: אית הנאה מיניהו — "מפרד", כפרידה זו שאינה עושה פירות. ושמא תאמר, איכא מדינתא מיניהו — תלמוד לומר: "בכל מדינות מלכותך".

Perhaps you will say that I am making a bald spot in your kingdom [i.e., you fear that if an entire nation is wiped out there will be a desolate area within the kingdom. There is no need to worry, though, as] they are scattered [mefuzarin] among the peoples [and eradicating them will not result in the creation of an unpopulated zone in the area where they had once lived. Furthermore,] perhaps you will say that there is benefit from them; [but this nation is] *meforad*, like this barren mule [*pereida*] that cannot bear offspring [and there is no benefit to be gained from them. And] perhaps you will say that there is at least a province that is filled with them. Therefore the verse states [that they are scattered] "in all the provinces of your kingdom" (Esther 3:8) [and they do not inhabit one place].

"ודתיהם שנות מכל עם", דלא אכלי מינן ולא נסבי מינן ולא מנסבי לן. "ואת דתי המלך אינם עושים", דמפקי לכולא שתא בשהי פהי. "ולמלך אין שנה להנחתם", דאכלו ושתו ומבזו ליה למלך, ואפילו נופל זבוב בכוסו של אחד מהן — זורקו ושותהו, ואם אדוני המלך נוגע בכוסו של אחד מהן — חובטו בקרקע ואינו שותהו.

"And their laws are diverse from those of every people" (Esther 3:8), as they do not eat from our food, nor do they marry from our [women], nor do they marry off [their women] to us. "Nor do they keep the king's laws" (Esther 3:8). They spend the entire year [in idleness, as they are constantly saying]: *Shehi pehi* (an acronym for *Shabbat hayom; Pesach hayom*). "Therefore it does not profit the king to tolerate them," as they eat and drink and scorn the throne. [And a proof of this is that] even if a fly falls into the cup of one of them, he will throw [the fly] out and drink [the wine] it fell into, but if my master the king were to touch the glass of one of them, he would throw it to the ground, and would not drink it

3. Ibn Ezra to Esther 3:8

"מפוזר ומפוזר בין העמים" - שיפרד איש מעל אחיו...

"scattered and separate among the peoples" - That each man was separated from his brother...

4. Sfas Emes, Purim 5641

איש יהודי יחידי כו' ע"ש במדרש. כי כשבני ישראל נעשין אגודה אחת אין לעמלק שליטה בהם. רק ברפידים. ולכן הלשין המן עם אחד מפוזר ומפורד. שכל כח שלהם האחדות. ועתה הם מפורד. והאמת כן הי' על ידי החטאים נתעורר כח עמלק ואינו מניח להם להתאחד.

5. Talmud, Megillah 14a

"ויסר המלך את טבעתו", אמר רבי אבא בר כהנא: גדולה הסרת טבעת יותר מארבעים ושמונה נביאים ושבע נביאות שנתנבאו להן לישראל, שכולן לא הוזירוהו למוטב, ואילו הסרת טבעת הוזירתן למוטב.

"And the king removed his ring [from his hand]" (Esther 3:10). Rabbi Abba bar Kahana said: The removal of Achashverosh's ring [for the sealing of Haman's decree] was more effective than the forty-eight prophets and the seven prophetesses who prophesied on behalf of the Jewish people. As, they were all unable to return [the Jewish people] to the right way, but the removal of Achashverosh's ring returned them to the right way [since it brought them to repentance].

6. Esther 4:16

לך כנוס את כל היהודים הנמצאים בשושן וצומו עלי ואל תאכלו ואל תשתו שלשת ימים לילה ויום גם אני ונערתי אצום פן ובכן אבוא אל המלך אשר לא כדת וכאשר אבדתי אבדתי.

"Go, assemble all the Jews who are present in Shushan and fast on my behalf, and neither eat nor drink for three days, day and night; also I and my maidens will fast in a like manner; then I will go to the king contrary to the law, and if I perish, I perish."

7. Sfas Emes, Purim 5641

ולכן נאמר כנוס כו' כל היהודים. להקהל ולעמוד על נפשם. הכל ע"י הכינוס והקהילה. ומרדכי הצדיק איחה אותם ונתאחדו ע"י כי היה לו כח האחדות כנ"ל. לכן נק' יחידי. כלל כל היהודים. וכן בכל פורים מתעורר כח האחדות וע"ש זה קבעו המצות קריאה בצבור משפחה ומשפחה כו'. שבזמן הבית היו מתאחדים ממש במקום אחד. ועתה בגלות התאספות כל מקום ומקום בכח מצות אלו. משלוח מנות ומתנות לאביונים. הכל בעבור האחדות כנ"ל. וכן אומרים בראותם יחד תכלת מרדכי בכח האחדות כנ"ל.

8. Esther 9:19

על פן היהודים הפרזים (הפרוזים) הישבים בערי הפרזות עשים את יום ארבעה עשר לחדש אדר שמחה ומשתה ויום טוב ומשלוח מנות איש לרעהו.

Therefore, the Jewish villagers, who live in open towns, make the fourteenth day of the month of Adar [a day of] joy and feasting and a festive day, and of sending portions to one another.

9. Rabbi Shlomo haLevi Alkabetz, Manos HaLevi to Esther 9:19

עושים יום י"ד שמחה ומשתה ויו"ט ומשלוח מנות איש לרעהו, כמו שהיה ענינם כאיש א' להקהל כל אחד עם חברו, הפך "איש צר ואויב" לשון רמיה האומר "עם א' מפוזר"...

They make the fourteenth day [a day of] joy and feasting and a festive day, and *Mishloach Manos* to one another, as they acted as one person to gather, each with the other, the opposite of the false speech of "the foe and enemy" who said, "one nation, scattered"...